

Upis učenika u srednje škole za vreme epidemije COVID 19

Miloratka Simeunović
Tehnička škola, Ivanjica,
OŠ „Milinko Kušić“, Ivanjica, Srbija
e-mail: milasim@neobee.net

Rezime: U ovom radu je prezentovano istraživanje koje je imalo za cilj da utvrdi kakva je raspodela učenika u srednje škole za vreme pandemije Covid 19 u zavisnosti od iskazane liste želja. U grupi za istraživanje bilo je 236 učenika iz dve osnovne škole. Podaci su dobijeni sa tehničkog sajta Ministarstva prosvete. Rezultati ovog istraživanja daju značajne podatke srednjim školama za dalje planiranje upisa učenika i drugih neophodnih aktivnosti koje treba da podrže proces integracije obrazovnih profila u srednje stručno obrazovanje.

Ključne reči: upis učenika; srednje škole; obrazovni profili.

Enrollment of Students in High Schools During the Epidemic COVID 19

Abstract: This paper presents a research that aimed to determine the distribution of students in high schools during the Covid 19 pandemic, depending on the expressed wish list. There were 236 students from two primary schools in the research group. The data were obtained from the Technical website of the Ministry of Education. The results of this research provide significant data to secondary schools for further planning of student enrollment and other necessary activities that should support the process of integrating educational profiles into secondary vocational education.

Keywords: student enrollment; high school, educational profile.

1. UVOD

Svi učenici koji završe osnovnu školu i polože završni ispit mogu da nastave školovanje kroz srednjoškolsko obrazovanje. Pored srednjih stručnih škola postoje još i Gimnazija i umetničke škole. Svi učenici stariji od 17 godina mogu da obave upis u srednju školu i kao vanredni učenici, dok mlađi od 17 godina upisuju srednju školu kao redovni učenici. Srednja škola nije obavezna.

Rangiranje učenika prilikom upisa u srednju školu vrši se na osnovu bodova ostvarenih uspehom tokom školovanja (maksimalno 60) i bodova stečenih na maloj maturi (maksimalno 40). Za upis u specijalizovane srednje škole prilikom rangiranja uzimaju se i bodovi koje su učenici stekli učestvovanjem i osvajanjem nagrada na nekom od takmičenja na državnom ili međunarodnom nivou [1].

Ukupan broj bodova koji se razmatra prilikom upisa u srednju školu ostvaruje se na osnovu uspeha u školi i bodova koje nosi mala matura. Na osnovu

uspeha u školi moguće je ostvariti ukupno 60 bodova, dok mala matura nosi maksimalno 40 bodova.

Bodovi koji se dobijaju za uspeh računaju se na sledeći način:

- uspeh iz šestog, sedmog i osmog razreda množi se sa četiri,
- sabiranjem ova tri broja dobija se iznos bodova za uspeh u školi.

Procedura upisa u srednje škole

Nakon objavljenih rezultata završnog ispita, svaki učenik izračunava broj bodova sa kojima konkuriše za upis u neku od škola. Naredni korak je sastavljanje liste želja gde svaki učenik upisuje školu i profil za koji je pokazao najviše interesovanja. Kao prvu želju učenici unose profil za koji imaju najviše interesovanja, druga želja je profil za koji su manje zainteresovani, treći još manje itd. Redosled napisanih škola je bitan, jer će

učenik biti raspoređen u prvu školu za koju bude imao dovoljno bodova.

2. ORGANIZACIJA ISTRAŽIVANJA

Predmet ovog istraživanja su želje učenika osnovnih škola i njihova raspodela u srednje škole. U cilju prikupljanja podataka korišćen je sajt Ministarstva prosvete nauke i tehnološkog razvoja. Istraživanje je obavljeno u junu 2020. godine. Istraživanjem su obuhvaćene dve osnovne škole u opštini Ivanjica (236 učenika). Analiza istraživanja sastoji se iz dva dela: iskazane želje učenika i njihova raspodela po obrazovnim profilima i smerovima Gimnazija. [2]

3. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

U cilju boljeg sagledavanja upisa učenika u srednje škole urađena je osnovna statistička analiza, gde je u prvom koraku sprovedena statistička analiza po iskazanim željama učenika zatim analiza prema njihovoj raspodeli po određenim profilima i smerovima.

Posmatrani uzorak čine učenici dve osnovne škole u opštini Ivanjica. Ukupan broj učenika u obe škole je 236. U OŠ "Milinko Kušić" 136 učenika i OŠ "Kirilo Savić" 100 učenika.

Nakon objavljenih rezultata završnog ispita, usledilo je sastavljanje liste želja gde svaki učenik upisuje školu i profil za koji je pokazao najviše interesovanja. Kao prvu želju učenici unose profil za koji imaju najviše interesovanja, druga želja je profil za koji su manje zainteresovani, treći još manje itd. Redosled napisanih škola je bitan, jer će učenik biti raspoređen u prvu školu za koju bude imao dovoljno bodova.

Opština Ivanjica ima dve srednje škole: Tehničku školu i Gimnaziju. Tehnička škola Ivanjica ima pet obrazovnih profila:

- Ekonomski tehničar (IV stepen-30 učenika),
- Mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje (IV stepen-30 učenika),
- Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera (IV stepen-30 učenika),
- Modni krojač (III stepen-30 učenika),
- Konobar – kuvar (III stepen-30 učenika) [3].

Gimnazija ima dva smera: opšti tip i smer za učenike sa posebnim sposobnostima za računarstvo i informatiku.

3.1 Analiza liste želja učenika osnovnih škola po obrazovnim profilima i smerovima

Analizirajući iskazane liste želja učenika može se zaključiti da je najveći broj učenika pokazao interesovanje za Gimnaziju opšti tip. Na drugom mestu je profil Ekonomski tehničar u Tehničkoj

školi u opštini Ivanjica. Zatim sledi smer IT u Gimnaziji. Na četvrtom mestu je profil Mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje, a potom Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera. Nešto manje iskazanih želja odnosi se na profile sa trećim stepenom.

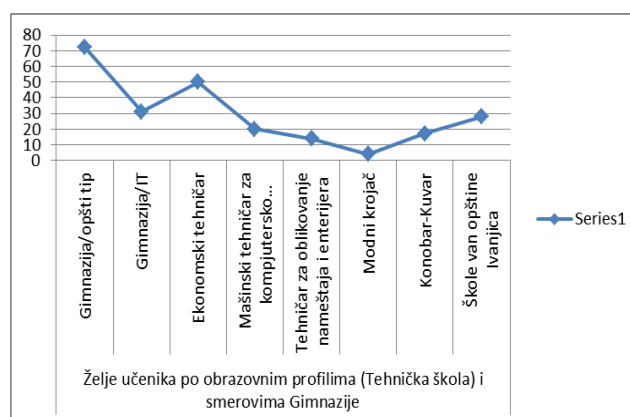
Takođe je bitan podatak da je skoro ceo jedan razred učenika iskazao želju za školovanjem van opštine Ivanjica.

Kako se upis učenika odvija za vreme epidemije Covid 19 odliv učenika u ovom broju nije očekivan. Tabela 1., daje prikaz liste želja učenika osnovne škole.

Tabela 1. Prikaz liste želja učenika osnovne škole

Želje učenika po obrazovnim profilima (Tehnička škola) i smerovima Gimnazije								
Gimnazija/opšti tip	Gimnazija/IT	Ekonomski tehničar	Mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje	Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera	Modni krojač	Konobar-Kuvar	Škole van opštine Ivanjica	Ukupan broj učenika
72	31	50	20	14	4	17	28	236

Analiza liste želja učenika osnovnih škola po obrazovnim profilima i smerovima urađena je na osnovu iskazane prve želje. Na Slici 1., dat je grafički prikaz liste želja učenika osnovne škole.

Slika 1. Grafički prikaz liste želja učenika osnovne škole

3.2. Analiza raspodele učenika osnovnih škola po obrazovnim profilima i smerovima

Nakon predavanja liste želja, učenici se raspoređuju u srednje škole.

Analizirajući raspodelu učenika prema ostvarenom broju bodova i predviđenim kvotama za upis u srednje škole došlo se do sledećih podataka.

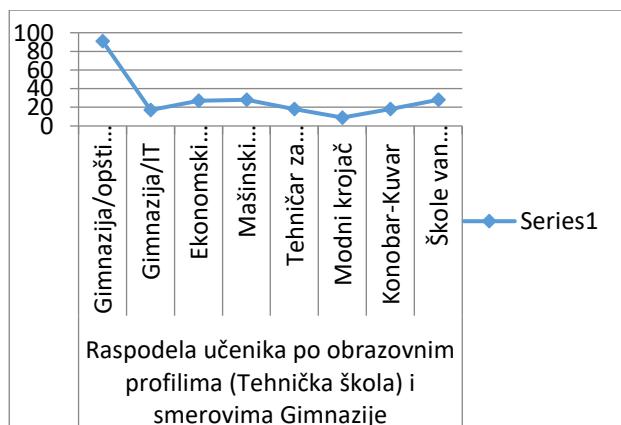
Prema podacima o raspodeli učenika u srednje škole može se videti da je najveći broj učenika upisao opšti smer Gimnazija. Smer IT u Gimnaziji upisao je manji broj učenika u odnosu na iskazane želje. Obrazovni profil Ekonomski tehničar i Mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje upisali su maksimalan broj učenika. Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera nalazi se na trećem mestu izabranih profila. Kada se govori o obrazovnim profilima trećeg stepena vidi se da veoma malo interesovanje učenici pokazuju za profil Modni krojač. Nešto veće interesovanje pokazali su za profil Konobar-Kuvar.

Kao što je već navedeno veliki broj učenika nastaviće školovanje van Ivanjice [4]. Prikaz raspodele učenika po obrazovnim profilima i smerovima prikazan je sledećom tabelom (Tabela 2.).

Tabela 2. Prikaz raspodele učenika u srednje škole

Raspodela učenika po obrazovnim profilima (Tehnička škola) i smerovima Gimnazije							
Gimnazija/opšti tip	Gimnazija/IT	Ekonomski tehničar	Mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje	Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera	Modni krojač	Konobar-Kuvar	Škole van opštine Ivanjica Ukupan broj učenika
91	17	28	27	18	9	18	236

Na slici 2. je dat prikaz raspodele učenika po obrazovnim profilima i smerovima

Slika 2. Grafički prikaz raspodele učenika po obrazovnim profilima i smerovima

3.3 Upporedna analiza liste želja i raspodele učenika u srednje škole

Analizirajući listu želja i raspodelu učenika po obrazovnim profilima i smerovima došlo se sledećih podataka.

Gimnaziju/opšti tip upisalo je 12 učenika više nego što se izjasnilo na listi želja. Gimnaziju/ IT upisalo je 14 učenika manje u odnosu na njihovu iskazanu želju. Smer Ekonomski tehničar upisalo je 22 učenika manje. Prikazom liste želja 50 učenika se izjasnilo za ovaj profil.

Profil Mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje upisalo je 27 učenika a na listi želja bilo je njih 20. Ovde se misli da je 7 učenika upisano sa drugom željom.

Tri učenika više u odnosu na listu želja upisalo je smer Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera. Takođe ovim učenicima ovo je bila druga želja.

Obrazovni profil Modni krojač upisalo je 5 učenika više u odnosu na iskazanu listu želja. Obrazovni profil Konobar-Kuvar upisalo je jedan učenik više u odnosu na iskazanu listu želja.

Može se zaključiti da je kod većeg broja obrazovnih profila i smerova učenicima ispunjena prva želja. Za profil Ekonomski tehničar situacija je nešto drugačija. Veliko interesovanje i velika konkurencija kod učenika dovelo je do toga da 22 učenika ne budu raspoređena u ovaj profil. Oni su kao drugu želju uglavnom naveli Gimnaziju opšti tip i Profil Mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje gde su i raspoređeni.

Svi učenici koji su iskazali interesovanje za školovanje van opštine Ivanjica na listi želja tako su i raspoređeni. Uglavnom se odnosi na prvu želju.

Kada analiziramo odliv učenika sa teritorije opštine Ivanjica možemo zaključiti da je najveće interesovanje za profilima u Medicinskim školama, Saobraćajnim školama kao i Turističko-hotelijskim školama.

Stoga je veoma bitno da se u narednoj školskoj godini Tehničkoj školi u Ivanjici odobri profil Turistički tehničar, kako bi se smanjio odliv učenika sa teritorije opštine Ivanjica.

Kao srednja stručna škola Tehnička škola okrenuta je osposobljavanju učenika za rad. Praktične veštine neophodne za obavljanje poslova, učenici stiču u virtuelnim preduzećima. U virtuelnim preduzećima se simuliraju poslovi stvarnih preduzeća, a obavljajući ove poslove učenici stiču praktična znanja i veštine neophodne za njihovo buduće zanimanje. Kroz simulaciju poslovanja učenici imaju priliku da povežu znanja stečena u okviru pre svega stručnih, ali i opšteobrazovnih predmeta i na taj način dobiju celovitu sliku o svom profilu i budućem zanimanju [5].

Takođe učenici obrazovnog profila Turistički tehničar u okviru stručnih predmeta imaju veliki broj časova praktične nastave i blok nastave gde se osposobljavaju da obavljaju poslove u turističkim agencijama i na poslovima recepcije. Takođe, učenici imaju mogućnost da usavrše stečena znanja i dobro se pripreme za buduće poslove u svom zanimanju. Sve gore navedeno govori nam da je opštini Ivanjica i Tehničkoj školi profil Turistički tehničar ili Turističko hotelijerski tehničar od veoma velikog značaja [6].

4. ZAKLJUČAK

Rezultati istraživanja predstavljeni u ovom radu treba da pruže dodatne informacije, koje bi doprinele unapređenju i poboljšanju upisa učenika u srednje škole. Ovde se prevashodno misli na obrazovne profile u Tehničkoj školi.

Kada se izvrši uporedna analiza iskazane liste želja za profil Ekonomski tehničar u odnosu na raspodelu učenika može se zaključiti da je duplo više učenika bilo zainteresovano za navedeni profil u odnosu na predviđenu upisnu kvotu.

Kako bi se samnjio odliv učenika predlog je vratiti neka zanimanja u srednju stručnu školu. To se pre svega odnosi na profil Turistički tehničar ili Turističko-hotelijerski tehničar. Prema ranijim istraživanjima interesovanje za ovim profilom je veliko. Kako je Ivanjica turističko mesto potreba za navedenim profilom je zaista opravdana. Takođe može se zaključiti da su drvna i teksilna industrija veoma značajne za opštinu Ivanjica, stoga je veoma bitno da se upis učenika za navedena područja rada znatno poboljša.

LITERATURA

- [1] MPNTR (2020). Upis učenika u srednju školu za školsku 2020/2021. godinu, <http://www.mpn.gov.rs/upis-ucenika-u-srednju-skolu-za-skolsku-2020-2021-godinu>.
- [2] MPNTR (2020). Srednje škole i obrazovni profili: Spisak obrazovnih profila po školama I kvote sa spiskom upisanih učenika, <http://www.upis.mpn.gov.rs/Cir/Srednje-skole-pretraga>
- [3] Tehnička škola Ivanjica, <http://www.tehnickaskola.rs/>
- [4] Srednje škole Edukacija, pristupljeno 2020. godine, <https://srednjeskole.edukacija.rs/mala-matura-upis-u-srednje-skole>
- [5] MPNTR (2020). Upis u srednješkole. Tehnički sajt Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, <http://tszios.mpn.gov.rs:8001/>
- [6] Maričić, S., Brzaković, M. (2017). Primena specijalizovanog softvera na poslovima upisa učenika u srednje škole u Republici Srbiji, *Zbornik radova, ITOP17*, (str:201-207). Fakultet tehničkih nauka, Čačak.